

DÉLSOMOGY

Függetlenségi és 48-as párti politikai lap. Megjelenik Vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 korona. — Fél évre 4 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
— Egyes példány ára 20 fillér. —

Felelős szerkesztő:

BÁRVÁRTH GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Igmándy-utca 60 szám.

Kéziratot vissza nem adunk.
— Nyil-tér garmond sora 40 fillér. —

Az önálló nemzeti bankról.

Irta: **Duchon Ödön** országgyűlési képviselő.

V.

A Benedikt-féle clausula.

Dr. Benedikt Móric, a „Neue Freie Presse“ kiadója formulázására a kiegyezés zárójegyzőkönyvébe többféle megállapodás vezetett be az esetre, ha a bank ketté válna. Ezen megállapodásokat a közéletben Benedikt-féle formuláknak nevezik.

Ha valami úgy ez a legnagyobb, de nem át hidalhatatlanabb gazdasági akadály a bank kettéválasztásának. Ennek egyik pontja ugyanis azt tartalmazza, hogy azon esetben, ha a jelenlegi osztrák-magyar bank szabadalma megszűnik, a magyar államkötvények azon kedvezményüket, hogy az osztrák takarékpénztárak, biztosító társaságok, állampénztárak és törvényszékeknél letéteményeztethessenek, elvesztik. Ez röviden azt jelenti, hogy ha a bank szabadalom megszűnik a fenti intézetek és hivatalok ezen papirokat pénztárakban meg nem tarthatván, ezek eladásra kerülnek.

Igy ezen értékek, melyek jóval meghaladják a 100 millió koronát, eladásuk esetén erősen fogják befolyásolni a magyar papirok árfolyamát és pedig hátrányosan. Mi reánk annál kedvezőtlenebb lesz, mert ugyanezen időben leszünk reá utalva arra, hogy nemzeti bankunk alapjához 100—200 milliót beszerezünk, ez a nemzeti tőke oly nagy arányu igénybe vételét jelenti, hogy az akadályok nem kicsinylendők. E két akadály az a legujabban tudatosan vagy öntudatlanul, még egy harmadik is járult, s ez az, hogy a magyar kincstár az általa mostki bocsájtott 215 millió korona értékű 4½%-os adómentes kincstári utalványokat 2 év múlva tehát ugyanakkor tartozik beváltani. Minthogy ezen beváltás csak járadék címletek kibocsátása útján ér-

hető el, féltő, hogy ezen összetörődött s mintegy 400 millió koronára rugó pénzügyi hitelművelet több lesz, mint amit saját erőnk és az európai pénzpiac hangulata elhelyezni enged: amikor is hiu ábránd lesz a magyar nemzeti bankot most megvalósítani akarni. Ez esetben sajnos ennek megvalósítása új 10 évre kitolódik és ezen forró óhajunk beteljesedésére új 10 évig várni kell.

De vannak ennek kritikusabb pontjai is, és pedig az 1907 évi vám és kereskedelmi szövetség zárójegyzőkönyvében a különleges határozmányok 1-ső pontja ezt mondja: „Ha a szabadalom nem 1 sz meghoszabítva s ennél fogva az érme- és pénzrendszerre vonatkozó 1892 évi szerződés érvényét veszítene, a kölcsönös állami pénzügyi szolgáltatások és kötelezettségek akként teljesítendők, illetőleg számolandók le, hogy az 1892 évi XVII. tc.-ben megállapított pénzegység, vagyis az arany korona lesz, mint érték mérő alapul veendő. Ez az alapelv tartandó szem előtt azon állami jövedékek és egyéb az állammal szemben teljesítendő szolgáltatásoknál is, amelyekre vonatkozólag a két állam között szerződéses szabályozás áll fenn. Jelesül fogyasztási adótételekre vonatkozólag.“

Ezen pont az állami pénzügyi szolgáltatásokról szól általánosságban, melynek a gyakorlati életben leendő megvalósításakor egyik ütköző pont a másik után támad. Anélkül, hogy a részletekbe áttérnék ezen ütköző pontok közül csak néhányat említek.

Az 1867-iki kiegyezési törvény szerint Magyarország ausztriának az ugynevezett Blokk címén évente 29 millió 188 ezer forintot fizet. A fentiek szerint ezentul aranyban lesz fizetendő.

A királyi udvartartás költségeihez évente fizetünk 11 millió 300 ezer koronát, a közös költségekhez pedig évente mintegy 100 milliót. Ezen összegek tehát, melyeket a magyar kormány havonként küld a közös pénzügyminiszterhez, szintén aranyban illetve aranyértékben lennének befizetendők.

Ez a legnagyobb igazságtalanság lenne. Mert ha a fenti összegek mind Ausztriában lennének elkölve, a complicáció nem volna oly nagy és érthető lenne, hogy a disparitás címén fizetett összeg is mind odajár, de miatt hogy az udvartartás egy kis része itt lesz elkölve, és a közös hadsereg magyar része szükségletei nagy részt itt nyernek kielégítést, a disparitás címén fizetett összeg aránylagos részének vissza kellene térülni.

Hozzák haza katonáinkat mind, s fedezzék ezek szükségleteit itt, s nem lesz ok disparitás fizetésre. Ha pedig Ausztria zsebre vágja az ezek utáni hasznot, mondjon le a disparitásról.

Ha már ezen kérdés és a szesz, sör, cukor és petróleum fogyasztási adótételek felosztása és elszámolása új és új ütköző pontul szolgál, a Benedikt formula alább idézendő II-ik része, mely külön jegyzőkönyvben van meg, valóságos háboruvá fogja kinőni magát. Ezen pont így szól:

„Ha az osztrák-magyar bank fenálló szabadalma a kölcsönös kereskedelemügyi és forgalmi viszonyok szabályozásáról szóló szerződés tartamára bármilyen okból nem újított meg, a két kormány a jegybank legyenek akkor szükségessé váló új rendezése előtt oly megállapodásokat fog létesíteni, amelyek alkalmasak arra, hogy a kölcsönös kereskedelmi és forgalmi viszonyok szabályozásáról szóló szerződés hatá-

TAVASZI!
Ujdonságok!

Nagy választék a legújabb
Costüm,
blouse és ruhakelmékben.

Ujdonságok
női confectionban.

DEUTSCH DÁVID FIA
divatházában SZIGETVÁR.

Vidékre minták ingyen és bérmentve.

rozmányainak végrehajtását biztosítsák, nevezetesen megakadályozzák, hogy a pénzérték esetleges különbözőségéből eredő hatások a két állam közötti szabadforgalom célzatát meghiúsítsák, vagy befolyásolhassák.

Ezen pont szerkesztője Benedikt Móric az ő lapjában, ennek azon értelmet tulajdonította, hogy a mi legnevezetesebb kiviteli cikkeinkre, így a buza, liszt, szarvasmarha, fa, stb. vasúti szállítási tarifához még egy pótlékot is jogositottak kivetni. S ezen pótlékok a budapesti devisának bécsi börze jegyzése alapján számítanak ki, akként hogy a deviza árfolyam átlaga mutatná meg, mennyiben tért el a magyar váltóérték a korona aranyértéktől. A Benedikt formájának ilyen értelmezése és alkalmazása elképzelhetetlen és lehetetlen. Mert mint dr. Földes helyesen mondja, olyan közgazda, olyan matematikus nincs, ki képes volna, különösen a közgazdasági élet szövevényes természete, a működő tényezők caleidoscopicus sokasága mellett, a gazdaságialakulásoknak az agióra visszavezetendő és számszerűleg meghatározandó effectusát megállapítani.

Ennek akkor lehetne értelme, ha mi papiros gazdálkodást akarunk, de ez ki van zárva. Mi kellő érc fedezettel bíró bankot akarunk fundálni, mely ez ország, és ennek népe hitelgényeit tisztességgel kielégíteni hivatott, s mely bennünket arra is képesít, hogy a külfölddel szemben kötelezettségeinknek, mint tisztességes nemzet, mint eddig, úgy ezentúl is mindenkor megfelelhessünk.

Hogy ezen bankot hogyan képzelem megalapíthatónak, erre a jövő számban felelek meg.

Lelkek a mocsárban.

Lapunk számára írta: Tábori Kornél.

A fővárosban sokat beszéltek és írtak mostanában a lakásuzoráról és egyéb nyomorúságokról. Fürge újságírók akik éjszakai razziaikon barangoltak és óvatos szociológusok, akik hiteles statisztikát böngésztek egyaránt konstataáltak, hogy borzalmasan növekszik az inség meg a bűn. Legkivált a gyermekvilágban.

De hát miért nem esik szó a vidékről az egész országról is? Csak Budapesten pusztán a nyomor és rajta kívül minden fenekig tejfől?

Bizony nemcsak Budapestre szabad gondolnunk, amikor az életnek ilyen borzalmairól megemlékezünk. Amikor arról beszélünk, hogy bűn és nyomor születnek csak igazán egy anyaméhben, a társadalomnak abban a legmélyebb poklában, ahova művelt ember pillantása jóformán sohasem vetődik, csak a statisztika száraz adataiból sejt valamit a létezéséről. És a legszönyebb lakója ennek a pokolnak a gyermekek. A foglalkozásszerű betörők, a tolvajok, szélhámosok, orgazdák, utonállók seregét — mint valamikor a szultán híres janicsárjait — már a gyermekkorban sorozzák. Amikor a lélek

még olyan hajlékony mint a vékony fűzfa, vessző s épp úgy hajlik a jóra mint a rosszra, akkor jelenik meg a modern, káprázatos gazdasági fejlődés ijesztő réme, a tömegnyomor és végzetes ölelésű karjaival löki, hajtja a kicsinyeket a bajba a züllésbe. A gonosztevők tulnyomó nagy része már a gyermekkorában az volt, amivé a sors kiszemelte. Már a gyermekkorban járta az iskoláját későbbi pályájának, a büntetésnek és amikor fejletlen testében alig pislogott még az öntudatlan lélek, már a börtön eseménye volt. Elhagyott gyermek nemcsak az, akinek nincsen apja-anyja, vagy akit kilöktek az utcára, hogy ott pusztuljon, hanem elhagyott kevés kivétellel a legszegényebb néposztálynak, főképp a munkásnak a gyermeke is. És ha meggondoljuk, hogy az egész nap munkában görnyedő szülők közül hányan hagyják gondozatlanul, az utca nevelésére kicsinyeiket: nem fognak többé esodálkozni rajta, ha az újságban olvasunk egy-egy esetet, amikor apró gonosztevőket a legundokabb hűnök elkövetésén kapnak rajta.

Jótékony egyesületek, amelyek a bűnt és nyomort akarják enyhíteni országszerte gyűjtenek és sok tekintetben javítják is a helyzetet — Budapesten. Három évvel ezelőtt alakult végre egy nagyszabású intézmény, amely vidékiek pénzén a vidéken is segít. Az országos gyermekvédő liga az, amely tavaly már tizenkétezer gyermeket mentett meg a pusztulástól, s köztük nyolcezerkilencszáz vidékit. Most is országos akciót folytat a gyermeknapra, — amely április elején lesz, — aktualis tehát az érdekes intézmény ismertetése.

Mit is csinált ez a Liga? Elhagyott és züllésnek indult gyermekek számára intézeteket létesített Rákoskeresztúron, Szegeden, Szaloncán, Sopronban, Nagyszőlősen fiúk számára, Kőbányán pedig leányok részére. Alaposan megvizsgált hajlandóságuk szerint képezte a védetteit. Van például olyan is, akiben zenetalentumot fedezett föl s a leányka ma híres zongoraművész. A Liga képezte ki. Megalkotta a gyermekbírósgót, amely január elseje óta az ország összes nagyobb járásbírósgáin és törvényszékein működik. A Liga emberei kutatják a gyermekbűnösök családi körülményeit, a büntetés elkövetésének részleteit és okait, gondoskodnak védőügyvédről s jelentést tesznek a bíróságnak amely ennek alapján ítél. Január elseje óta feltűnően csökkent az elítélések száma s a javulással biztató gyermekeket a Liga veszi át külön intézeteibe. Az igazságügyi miniszter pedig elrendelte, hogy az állami javító intézetek igazgatói is csak úgy helyezhetnek ki gyermekeket nevelőszülőkhöz, ha a Ligát értesítik és ez védőnőről gondoskodik. Ez pontosan jelentéseket tesz a Liganak és így állandóan irányíthatják a nevelését.

A beteg gyermekekre különös gondot fordít a Liga. Ingyen ad gyógyítószert, orvosi kezelést, az epileptikusokat Baltra küldi, a skrofulásokat Görénysoaknára, a tüdőbajosokat külön sanatoriumba, másokat pedig a siketnémák, vakok és nyomorékok intézeteibe. Nyáron számszámra viszik a vézna apróságokat a felső-elefanti, szilágycschi, remetevasgyári és szőkefalvi fürdő-konviktusokba. A Liga védenéit gondozzák a kassai

escesemő-otthonban, a temesvári gyöngelméjűek intézetében és a szegedi, nagyvárad, kolozsvári tanoncotthonokban is. Tengeri szolgálatot létesített főképp olyan fiúk számára, akik nagyobb szubordinációt érdemelnek. A hajókon alkalmazott legénykéek első csoportjairól nagyon kedvező jelentések érkeztek.

Érdekes és fontos része a Liga programjának a külföldi illetőségű gyermekek itthonartása. Azelőtt ha külföldi illetőségű ember meghalt, árváját vitték ki idegönbé, hogy a községe gondoskodjék róla, bár apja-anyja évtizedekig élt itt s a gyermek szinmagyarnak született. A rideg törvény sok szegény özvegyet megfosztott a gyermekétől. Az állam nem segíthet, jön hát a Liga, és magára vállalja a nevelést: akkor itt maradhat a gyermek. Már ezerkétszáz gyermeket mentettek így az országnak. Kivándorlók gyermekeit pedig még Amerikából is hazahozatja.

A múlt évben 14.226 gyermeket mentett meg a pusztulástól.

Természetes, hogy az ilyen nagyszabású működés óriási összegeket emészt föl. És sok ezer kis apróság vár még a megmentésre. Különösen a gyermekbírósgók reformja ró hatalmas terheket a Ligára. Roj pant szüksége van tehát a nagyközönség támogatására. A magyar társadalom teremtette meg a Ligát s csak tőle függ a fennmaradása, a virágzása. Ez a nemescélú és hazafias intézmény amelyet az állam is teljes erejével, szokatlan melegséggel propagál — mint a hivatalos szervezetek legnagyobb társadalmi kiegészítőjét — minden tekintetben rászolgált az országos támogatásra. A modern szociológia törvénye hogy a gyermekmentés nem jótékonyosság, hanem kötelesség és elsősorban a vidéki közönségre számítnak, amikor a legnemesebb kötelesség teljesítéséről esik szó.

Orvosok gyűlése.

Az országos orvos-zövetségnek somogyvármegyei fiókja f. hó 29-én közgyűlést tart, amelyen a községi- és körorvosok, valamint a halottkének és bábák illetményeiről szóló szabályrendelet-tervezet kerül tárgyalás alá, amelynek dr. Szaptoncay Manó vm. tiszti főorvos a szerzője. E tervezet főbb pontjai következők:

Somogyvármegye községeinek közegészségügyi szolgálat tekintetében való beosztása.

A községi és körorvosok lakbérilletményének megállapítása.

A községi és körorvos lakhelyén napönként rendelő órát tartani köteles.

Minden körorvos tartozik községeit havonként kötszer, a nagyobb pusztákat évnegyedenként egyszer hivatalosan meglátogatni.

A tervezet felülről továbbá részletesen a községi és körorvosok díjazását. Szól a halottkémelelésről, a melyet a kör székelyén, valamint az azokhoz öt kilométer távolságban fekvő községekben a körorvos köteles végezni. Az öt kilométernél tovább fekvő községekben képesített halottkének helyettesíthetik.

A községi szülésznők a képviselőtestület által megállapított fizetést az 1908 évi XXXVIII. t. c. 30 §-a értelmében nem kaphatnak, tehát csakis konkrét esetben, vagyis születésnél nyújtott segítségért részesülnek díjazásban.

Agyonverte a bátyját.

Hét csapással ölte meg.

Testvérgyilkosság Lakócsán.

— Saját tudósítónktól. —

Rémes és megdöbbentő testvérgyilkosság hírének közölték velünk Lakócsánról, hol az örökség miatt folyton veszekedő két testvér közül az egyik halva maradt a küzdőtérén.

A verengés és gyilkosság részleteiről a következőket jelentik:

Pár hónappal ezelőtti birtelen halállal mult ki az öreg Darabos József lakócsai jómódu földmives polgár. Miután végrendeletet nem hagyott hátra, két fia az idősebb Lukács 36 éves és az ifjabbik István, örökölte a vagyont, de az örökségen testvériesen megosztani nem tudtak és már ezelőtt is rossz viszonyba voltak egymással tehát folyton perlekedtek. Legutóbb is egy örökösödési perben a bíróság az idősebb Lukács javára döntött, tehát ez még jobban fokozta köztük a gyűlöletet. — Folyó hó 22-én a hetivásárról hazamenet előbb a koresmába tért be Darabos Lukács, hol alaposan bepálinkázott s ezután ittas fővel ment haza a közös házba.

Amint a szobába lépett ott találta István öccsét, kit a legdurvább sértésekkel illett. Az öccse kiakart térni előle, — de reá ugrott a földhöz vágta, és ütlegelte. Azonban Istvánnak sikerült az udvarra menekülni, de bátyja egy nagy késsel utána rohant és leakarta szurni. Közben természetesen folyt a legdurvább szóváltás. István látta hogy bátyja szándéka nagyon komoly, övédelmére egy az udvaron heverő dorongot kapott föl s a kést kiütve bátyja kezéből fejbe suhintotta, mire Lukács eszméletlenül állapotban bukott a földre. A felbőszült és az indulat által elragadtatott testvér ezután még 7 csapással valóssággal szétverte bátyja koponyáját, úgy hogy kilocsant agyvelejét a tyukok szedték fel a földről.

A boldogtalan embert bevitték a szobába, de egy fél óra alatt iszonyu kínok között meghalt. A gyilkos testvér borzalmas bűnétől megrettenve most a bátya vérértől pirosuló kezét és roppant lelki furdalástól üldözötve jelentkezett a csendőrnél, kik elfogták és beszállították a szigetvári kir. járásbíróshoz, honét megvassalva az ügyész-séghez kísérték.

A vizsgálatot dr. Polgár Kálmán a szigetvári járásbíróshoz bűntető bírja teljesítette Vadlya István bírósági jegyzőkönyvvezetővel, s a boncoló orvos megállapította, hogy a halált az ütések idézték elő.

— **Béke. (A hatalmak megegyeztek.)** Az összes hatalmak, köztük Oroszország is, elismerik Bosznia és Hercegovina annexiójának tényét, ennek következtében komoly reményesség van Szerbia leszerelésére és így a békére. E fordulat következtében a diplomáciai tárgyalások most már monarchiánkra és Szerbiára lokalizálódtak, a hatalmak missziója pedig kedvező befejezést nyert. Ez alapon és miután az izgató György trónörökös is lemondott, remélhető Szerbia leszerelése.

H I R E K.

— **A trónörökös Somogyban.** Ferenc Ferdinánd trónörökös mint a K. H. irja tegnap reggel Berzencére érkezett, ahol Festetich Tasziló gróf vendége. Ferenc Ferdinánd szalonka-vadászatra jött Berzencére, ahol néhány napig marad.

— **Körorvos választásra kiküldött megyebizottsági tagok.** Hegyessy János járásunk főszolgabírójának előterjesztése folytán, az 1908 évi 38 t. c. 6 §-a alapján Somogyvármegye alispánja az április hó 5-én Gyöngyösmelléken tartandó körorvos választásra a következő törvényhatósági bizottsági tagokat kérte föl és küldte ki: *Szigetvárról*: Dr. Kriszt Béla, Dr. Szily Ádám, Tóth István, Bárvarth Gyula és Boronkay Kálmánt. A szigetváriakon kívül Szóó Lajos hoboli, Honig Aladár apáti, Stephaich Pál görögali, Zsinka János magyarujfalui, Balogh Benedek gy.-melléki, Bíró József markóczi, Jakab János molványi és Merenye István nádobszai törv. hatósági bizottsági tagokat.

— **Pénzügyi kinevezések.** A pénzügyminiszter *Zakál Vilmos kaposvári II. osztályú adóhivatali pénztarost I. osztályú pénztárnokká, Németh Zoltán és Szabó Géza szigetvári adótisztviselőket adóhivatali segédeké léptette elő.*

— **A somogyi anyakönyvvezetők javadalmazása.** A belügyminiszter értesíti ma az alispánt, hogy a somogyi állami anyakönyvvezetők folyó évi javadalmazása címén a belügyi tárca terhére 9960 korona jutalmására utasította a kaposvári kir. adóhivatalt.

— **A gyermeknapot** április hó elsején és másodikán nálunk is megtartják, melyben kereskedőink is részt vesznek, kik bizonyos percentet juttatnak jövedelmükből a gyermekvédő Liga javára.

— **Postaügynökség Nagydobszán.** A pécsi posta és távírda-igazgatóság *Nagydobsza* községben jövő hó elején az istváni postahivatal ellenőrzése alá rendelt új postaügynökséget létesít. Ennek forgalmi körébe tartoznak majd: Nagydobsza község. Árkus, Fölsőarkos puszta, István major, Aligvár-erdőslak, Konti és Fölsőmalom és a 27. számú őrház.

— **Kitüntetett iparostanulók.** Az iparos tanulók munka kiállításán szorgalom és szép munkaért a következő jutalmak osztáltak ki: Herkovicz Géza (Csöndör Ferenc szabómesternél) 6 K. Krigl Imre (Bárvarth Károly órásmesternél) 5 K. Kovács József (Cseke István cipész-mesternél) 4 K. Cseke Sándor (Csöndör F. szabómesternél) 4 K. Vörös Ernő (Farkas György köteles mesternél). Rác Károly (özv. Szabó Istvánénál), Tomsó György, Gregorovits József (Neumann Lipót gyárosnál), Balatinac Márján (Maretics Károly eszmadia mesternél), Káta József (Ötvös Gyula eszmadia mesternél), Piti János (Szommer Ferenc eszmadia mesternél), Kollárits András (Horváth Ödön kalaposmesternél), Zsahnek Ferenc (Verbovec Ernő cukrászmesternél), Kertész Ádám (Réti Mór cukrászmesternél) 3—3 koronával jutalmaztattak. Rác Károly és Zahanek Ferenc tárgyai 6 kor. árban megvették.

— **Hónap kezdik a sorozást.** Három napra megváltozik utcáink képe. Virágbokrétság kalapu, nemzeti szín kokárdás dalos legények járják be majd az utcákat. A besorozottak közül ki örömeiben, ki bánatában fujja majd a katona nótákat. A sorozást holnap, hétfőn reggel kezdik a *Korona* szaloda nagytermében és tart kedd és szerdán, amikor be is fejezik. A sorozás polgári elnöke dr. Kriszt Béla, polg. orvosa dr. Szendrődy Károly járásorvos.

— **Az ipartestület közgyűlése** a mult vasárnap délután volt a városház tanácsstermében mely alkalommal egyhangulag *Bözenbach* Lajos köztisztviselőben álló, asztalos mestert választották meg az ipartestület elnökkévé.

— **Megjöttek a szálonkák.** A tavaszi vadászélet megkezdődött, a pár nap óta beállott melegebb idő meghozta a vadászok legkedvesebb zsákmányát, a szálonkákat. Az eddigi kilátás szerint az idén nagyon szép eredménnyel fog végződni a szálonkázás, mert az erdőségben nedves és puha a föld s így az átutazó szerelmesek hosszabb ideig fognak nálunk tartózkodni.

— **Barcs villamosvilágítása.** Barcs község a közvilágítást villannyal óhajlja ellátni. Erre vonatkozólag *concessió*s alapon versenytárgyalást hirdet s azt április 15-én délelőtt 9 órakor tartja meg. Vállalkozó tartozik a telepet és hálózatot önköltségén felépíteni, üzemben tartani. A község világításáért megegyezés szerinti díjat fizet. Az ajánlatok legkésőbb április 14-ig beadandók a község előjáróságához.

— **A Kath. „Legény-egylet”** első tavaszi felolvasó estélye, folyó hó 21-én volt. *Csefkó* Gyula tanár olvasott fel a nagyartalan szerkezetekről. Nyelvezetét kedves előkelőség, tárgyát nagy gyakorlati érték jellemezték. A közönség hálája méltó volt és elmaradhatatlan. A többi szereplők között szép sikert arattak: *Krammer Emma, Mozsogay Szidi, Szekrényes Etel, Rostás Katus* kisasszonyok. — A mai estén *Kapun Ede* szántartó fog felolvasni.

— **Feláruvasutijegy a jegyzőknek.** Évek óta kerik a városi tisztviselők, valamint a községi és körjegyzők, hogy feláru vasuti jegykedvezményt élvezhessenek az államvasutak vonalain és az általa kezelt helyi érdekű vasutakon, *Kossuth* Ferenc a napokban minisztertanács hozzájárulásával elhatározta hogy a rendezett tanácsú városok közigazgatási teendőit teljesítő tisztviselők, valamint a községi és körjegyzők részére a feláru jegykedvezményt engedélyezi. Ezzel 7200 tisztviselő régi vágya teljesül.

— **A cigányok megrendszabályozása.** A kir. központi statisztikai hivatal megkeresést intézett az alispánhoz, hogy a belügyminiszter által elrendelt és a Somogyvármegye területén tartozkodó kóborcigányokra vonatkozó statisztikai adatok összeírását az alispán a legsürgösebben végeztesse el a községi előjáróságokkal és azokat április hó 15-ig küldje be a statisztikai hivatalhoz.

— **Brutális mester.** *Scheer* József almamelléki iparosnál mint tanonc volt alkalmazva *Moncider* Antal 16 éves mozsói fiú, kit gazdája folyton ütött és vert. A napokban is alaposan elpáholta a szegény fiút, miért is a fiut atyja elvette a goromba iparostól és feljelentette őt a járásbírósnál.

— **Öngyilkosság.** Kinzó és hosszadalmas gyógyíthatlan betegsége elől menekült a halálba a héten *Máretics Pál* volt bolti-szolga. A szerencsétlen ember meguntván a sok szenvedést, vasárnap a szobában a gerendára fölakasztotta magát. Mire felesége rá akadt, a boldogtalan ember már kiszorult.

— **A siketnémák kaposvári intézete** I. osztályába az 1909—10-ik tanévben tizenöt siketnéma növendék vétetik fel. Pályázhatnak elsősorban Somogy-, Zala-, Baranya- és Tolnavármegyei illetőségű 7—10 éves siketnéma gyermekek. A kérvények legkésőbb f. évi május hó 20-áig a kaposvári siketnémaintézet igazgatóságához küldendők be. A szegénysorsuk ingyenesen vétetnek fel. — Egyéb fölvilágosítással az intézet igazgatósága szívesen szolgál.

— **Milyen idő lesz a tavasszal.** Meteor a következőket írja általánosságban a tavaszról. Tavaszunk nem fog korán bekövetkezni, bár március hava elég kedvező idővel ígérkezik erre, amely hónapban csak a 22-iki pont hatáskörében fejlődik ki újra a hideg jelleg, de április sokat ront, amennyiben ennek elején hideg s aztán igen változó időjárás köszönt be csapadékokkal vegyesen, majd 19. körül újra hideg, amelyet enyhít az a körülmény, hogy *Mercur* és *Vénus* belső bolygók 20-án együttállásba kerülnek a holddal, amelyet követőleg enyhébb időt várhatunk, megzavarva ez a 29-i csomópont hideg jellege által, mely fagyot is hozhat. Május jellege hűvös, csapadékos, különösen a 16. és 27-iki csomópontok, amelyek napciklonok esetére fagypon alatti hőmérsékletet is hozhatnak. Május hava kedvezőbb akkor lenne a mezőgazdákra, ha 27-ike körül napkitöréses foltok mutatkoznak a napon.

— **Bátorság.** Az „Arany golyó“ kávéházban a mostani vészelt kutyás időben két ur között a fekete kávé mellett a következő párbeszéd folyt le.

— Én jobban félek a kutyától, mint az oroszlántól.

— Hogy lehet az?

— Mert a kutya az itt van, az oroszlán pedig Afrikában.

— Tévedsz! a Zrínyi téren is van oroszlán.

— Legyél té olyan szobor mint ü- és fájjon minden tagod.

— **Szanin** című regénye állott mind- eddig *Arcibasevnek* a híres orosz írónak érdeklődésünk középpontjában. Ujabb szenzáció van. A már elkobzott Szanin helyébe a nagy orosz írónak *Milliók* című regénye lépett, mely megdöbbentőbb és szenzációsabb mint a Szanin. A mai elkobzásra hajló időkben jó lesz sietni, a könyv megvásárlásával, míg el nem kobozzák. Kapható *Sachs Frigyesnél*, Budapest, Klauzál utca 34. ára 2 kor. 40 f. utánvéttel 55 fillérrel drágább.

— **Selyem lámpaernyők és gyöngyrojtok.** *Rex Nővéreknél*, Budapest, IV. Kigyó- utca 5. Árjegyzék kívánatra bérmentve.

— **Egy jogi szemináriumról.** Ügyvédi és bírói vizsgára, az összes jogi szigorlatokra, Budapestre, Kolozsvárra, államszámviteltani, államvizsga és alapvizsgára sikerrel, gyorsan készít elő *dr. Erős Vilmos* jogi szemináriuma, Budapest VII, Wesselényi u. 18. Fiókintézet Kolozsvár, Deák Ferenc u. 41.

Apró komédiák.

Szakvélemények a háborúról.

Az egész országban lázas érdeklődéssel lesik, várják és olvassák a háborús híreket. Persze, a háboru kérdését megjegyzés nélkül nem hagyhatják az emberek és mindenki siet leadni a háborúról szakértői véleményét. Az érdekesebb vélemények itt következnek.

A férj a feleségéhez.

— *Fiaeszkám*, a háboru elkerülhetetlen. Ma megint nyolc hadtestet mozgosítottak, viszik a szegény magyar bakákat a harcterre. Nem telik belé egy hét, óriási drágaság fog kiütni. Egy kiló kenyér 2 korona lesz, egy tojás 1 korona 20 fillér. A husról egyáltalán ne is beszéljünk, mert husz háborus időben csak a *Rotschild* felesége ehét, ő is azonban csak mérsékelt adagokat. Ezek után azt mondom neked, drágám, ne építs magadnak légvárakat, ne is gondoldj idén tavaszi kalapra, mert a te uracsokád semmi körülmények közt sem fogja azt neked megvenni.

A kávéházi törzsvendég.

— Az egész háborut könnyen le tudnám inteni. Egyszerűen elmennék Péter szerb királyhoz és azt mondanám neki, hogy *György* urfinak szerzek egy milliomos menyasszonyt, — ha eláll a háborutól. Péter király ebbe örömmel belemenne, mert hát egész szerbiában nem lehet találni egy milliót és aztán *Arenthal* dolga volna tényleg meg is szerezni *György* urfinak valamilyen amerikai milliomos kisasszonyt . . .

A cseléd a nagyságához:

— A fene essen mindenbe! Ha a nagysága nem ad 10 forint javítást, hát itt hagyom. A Pistámat elviszik háboruba, illendő tehát, hogy egy kis utralalóval felszereljem.

A baka a babájához:

— *Ruzsám*, *ruzsám*, most már bizonyos a háboru. A káplár ur tegnap nyakon kanyarintott oszt azt mondta. Ne lógasd bunak a fejed ecsém, megyünk Bosnyákországba és eleven törököt eszünk mindennap frustukra

A bőrszítaner az trodában:

— *Mozgósitanak . . . mozgósitanak . . .* mindennap mozgósitanak. Ugy látszik mégis csak lesz háboru . . . Weisz ur, szólítsa fel az összes adósokat, hogy tartozásukat haladéktalanul lefizessék. A háboru most már biztos és nekem minden krajcárra szüksé-

gem van, mert most, hogy az a nagyszerű háboru kitör, a pénzemet finom spekulációkba akarom fektetni . . .

Ennyi szakértői véleményből a nyájas olvasó meggyőződhetett, hogy tényleg közeledik a háboru.

Pinty-Urfi.

G S A R N O K.

Lady Barker.

Sohsem feledlek, lady Barker,
Ki mesze Albionba mégy.
God by, my dear, talán örökre,
Ki tudja, látlak újra még?

Legenyszobám bizalmas esőndjét
Fölverte csengő, vig szavad.
A hintaszék, hol megpihentél,
Urával együtt megsirat.

Te egyetlen, szerelmes asszony,
Kiért a szívem lázba jött.
Szeplőtlen, szent vigasztalásom
A gunyja, vádja, bűn között.

Parázna vágytól undorodva,
Az ajkam csókra nyit feléd
És lábaidnál elfeledtem
A bűnös vágyak éjjelét.

Mig Dolly Gray dalát daloltad,
Y love you, sugtam reszketőn
És oldaladnál, gyöngé asszony,
Mint itjut, elhagyott eröm.

Sohsem feledlek lady Barker,
Kit bűnös vágy és szeny után
Rajongó lelkem társul ejtett
S csak téged óhajtott csupán.

Gara Ákos.

Aforizmák.

A féltékenység voltaképen a legnagyobb bók.

Addig szeretjük a nőket, amig a szélségeiket szeretetreméltóknak látjuk.

Minél kisebb a papucs, annál súlyosabban nehezedik a férjre.

A kacér asszonyok tudják, hogy ki szereti őket, de azt nem, hogy ők kit szeretnek.

Ha egy asszonynak nincs kívül kacérkodnia, önmagával kacérkodik.

Akárhány asszonynak csak azért van barátnöje, mert ellenségei vannak.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testhelyet, megszünteti a köhögést, válódásokat, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar- köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlv.

Mint hogy ériktelen blánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkör „Roche“ eredeti csomagolását.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche“

Kiváló orvosi rendelésre a gyár szerkesztésben. Ára üvegenként 4.—Korona

Sokan panaszkodnak, hogy rövid az élet, pedig rendszeren a panaszkodók rövidítik meg haszontalan időrablással.

Legtöbb szenvedésünk forrása az a hit, hogy mi Isten részesei vagyunk és így kiválóbb sorsra vagyunk érdemesek, mint a többi teremtmények.

NYILT-TÉR.

E rovatban közölttekéit nem vállal felelőséget a szerkesztő.

Nyilt-levél

Tóth Lajos s. lelkész úrhoz.

Tisztelendőségem alulírott vendéglőmet utszéli haramia-csárdaként feltüntetve, vezetése alatt álló Legényegylet tagjait és oda járó nőket tiltotta attól, hogy az általam rendezett banketten részt vegyenek.

Egyház iránti buzgalkodását illetőleg sem tudom megérteni, mely erkölcs nyilatkozott meg tisztelendőségemben, amikor vendéglőmet becsmérelte és a fenti tilalmat parancsban kiadta. Akkor midőn szigetvári kartársaimmal szemben, kik hasonló bankettet adtak, ezt nem tette. Ismeri ön családomat melyhez tartozom, hogy az általunk vezetett vendéglőt kifogásolja?

Ha nem — akkor a vallásnak mely erkölcsi szabályával fogja magyarázni annak helyességét, hogy ön egy család becsületes törekvése elé gátat vett és megakadályozta, hogy kedves vendégeim és barátaim részvételelkel megtisztuljanak.

Bankett volt és nem táncmulatság s így a bójtra való hivatkozás is értelmetlen. Igaz, hogy kedves vendégeim jó kedvükben táncra is kekedtek, de Isten látja ezeknek lelkét, hogy ezáltal azért egyszem lett erkölcsstelen.

Elvégre, hogy valaki tréfás humorban, nótában, poharak csevegésében avagy táncban töltsé jókedvét az az erkölcsnek nagyon egyforma bírálatát képezi. És, hogy tisztelendőségem kartársaival együtt (mondjuk a tánc kivétel) mind ezen kedvtöltésben nem vett volna részt, azt alig hiheti valaki.

Örömmre szolgál mégis az a meggyőződés, hogy tilalmával az ellenkezőt érte el és a tagoknak józanabb része hátat fordított együletének. Magamnak is a megfontolást tárgyát képezi, hogy továbbra is tagja legyek-e annak az együletnek, melynek tejhatalmu vezetője ily erkölcsi támogatásba részesít.

Vendéglőm hírnevét meg éppen nincs okom tisztelendőségedtől féltetni azért sem, mert az általam tartott és az ön által tiltott banketten 120 személy részt vett. Továbbá mert biztosít vendégeim általános rokonszenve, melyet tisztességes kiszolgálásommal vendégszeretetemmel sikerült megnyerni s ezt igyekezni fogom továbbra is magamnak biztosítani.

Bürger Lajos
szilvási vendéglős.

Gabona-piacz.

Fuchs A. Fia gabonakeresk. jelentése szerint.

Árak 50 kilogramonként értetődnek.

Szigetvár, 1909. március 26-án.

Buza új	—	13.—	13,20
Rozs	—	9,50	9,80
Árpa	—	8.—	8,20
Zab	—	8.—	8,50
Tengeri	—	7,50	8,20
Bükköny	—	13.—	14.—
Bab	—	9.—	

Kiadja a szerkesztőség.

570 tkvi.

1908 szám.

Árverési hirdetés és feltételek.

A szigetvári kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy utóajánlat következtében Adler és Oppenheimer továbbá Sigmund Langsfeld és csatlakozott társai végrehajthatónak Schopp Károlyné végrehajtást szenvedett elleni 1098 korona 63 fillér tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a kaposvári kir. törvényszék területéhez tartozó és a szigetvári kir. járásbírósa kerületében fekvő a szigetvári 2127 sz. tjkvben A 7 2 sor. legelő illetőség és 3 sor. 718/1/b/1 hrsz. ingatlan az 1909. évi április hó 3 (harmadik) napján délelőtt 9 órakor a szigetvári kir. járásbírósa telekkönyvi hivatalánál megtartandó nyilvános árverésen eladatni fognak.

A kikiáltási ár 2441 korona.

Ezen árverésen a fent körülírt ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb árban eladatni nem fognak s vevő a bánatpénzt a vhn. 25. §-a értelmében kiegészíteni köteles.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 20 %-át vagyis 488 korona 20 fillért készpénzben vagy ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezeihez letenni.

Szigetvár, 1908 évi február hó 25-én.

Diemár kir. járásbíró.

Tyukszemvágást

eszközöl ma vasárnap délelőtt 10 órától d. u. 5 óráig a Korona szállóban, delután 2 órától esetleg házhoz is megy és a t. közönség pártfogását kéri tisztelettel

Horváth Béla

tyukszemvágó és köröm-műtő
(Pécsről).

Hölgyközönség figyelmébe!

Női szabóság!

Ezúton értesitem a t. közönséget hogy a fővárosból, hol a legújabb divat tanulmányozása végett tartózkodtam — a napokban érkeztem meg.

Tisztelettel

Nyarady Józsefné

Hosszu-utca (Mátancsovics-ház).

DOMOKY GYULA

uri szabósága
SZIGETVÁR Vasut-utca.

A tavaszi és nyári idényre szóló újdonságok dús választékban raktáron vannak.

Ugymint hazai, francia és angol szövetek. Melyekből igen jutányos áron készítek a legújabb divat szerinti uri öltönyöket szolid és pontos kiszolgálás mellett.

Készítek továbbá egyenruhákat és urasági szenélyzet részére is mindennemű különlegességeket.

Mennyi adót fizetünk?

mindenkinek tudnia kell:

Mi van az új adótörvényben.

Ára 60 fillér.

Kapható: Kozáry Ede könyvkereskedésében.

Akar

Szigetvár és vidékén, de máshol is, vevőképes közönség között vásárlókra szert tenni? Akar kevés

pénzt ezért busás kárpótlásban részesülni? Akkor hirdessen a „Délsomogy”-ban és sok pénzt fog

keresni és az eredménnyel nagyon meg lesz elégedve.

Megérkeztek a tavaszi újdonságok!

Mindennemű angol és francia férfi szövetekben.

Ne mulassza el senki, mielőtt ruhát csináltat megtekinteni dús választéku raktáramat, hol jutányos árban, pontos szolid kiszolgálásban részesül.

Ugyanott minden igényeknek megfelelő női ruhák a legelegánsabb kivitelben készíttetnek.

FARAGÓ KÁROLY

női- és férfi öltöny divatterme

SZIGETVÁR Fő-utca.

Szőlőültvény!

Régi szőlők hiányainak pótlására 2 éves gyökerű száza	ezre	20 K
Gyökerez fásoltvány	ezre	180 „
„ szépséghibával	„	90 „
„ zöldoltvány	„	160 „
Sima	„	90 „
Gyökerez riparia portalis vastag	„	32 „
„ 2 éves	„	40 „
Sima riparia portalis	„	18 „
„ vékony	„	8 „
Gyökerez hazai nemes vesző	„	30 „
Sima	„	10 „

40 legjobb fajban, teljes jótállással, azon kötelezettséggel, hogyha a küldött anyag meg nem felel, azt visszaveszem a pénztel visszaadom. — **Árjegyzék ingyen.** Le van benne írva a Csodaszőlő, Pozsonyi fehér, Muscat Ottonel, Csabagyöngye. Hegyi borok eladása.

Borárak:

Gyöngyösi siller	Hl.	32 K
Visontai	„	36 K
Gyöngyösi fehér asztali	„	34 K
„ pecsenye	„	38 K
Visontai Rizling	„	44 K
„ Muskotály	„	70 K
„ Vörös bikavér	„	70 K

Székely I. József, Gyöngyös
Szent Urbán templom.

Állandó állás

pénzbeszedő fix fizetéssel és jutalékkal ki a jövedelmét egy jól bevezetett cikk eladásával emelje, azonnal felvétetik. —

Csekély óvadék szükséges.

Ajánlatok „Megbízható“ jelige alatt ev lap kiadóhivatalába intézendők.

Az új bortörvény által elrendelt Bonyilvántartási iverkaphatók Kozáry Edénél.

Hirdetéseket
jutányos árért vesz fel
a kiadóhivatal
és
Kozáry Ede
könyvkereskedő.

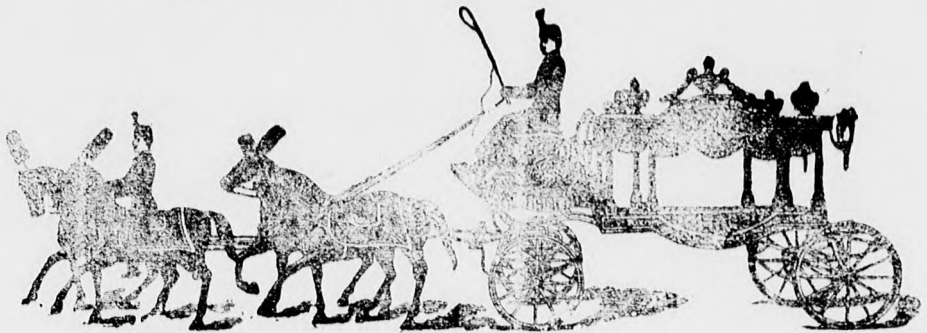
M-i-i-t' — „Papa megengedte! Hisz' valódi Jacobi-féle Antinicotin-cigarettahüvelyek fadobozokban!



„Figyelem! Csak a „JACOBI“ jelzésű a valódi!
Minden fadoboz egy érdekes búvész-kártyát tartalmaz.

Unhert Antal temetkezési vállalata

SZIGETVÁR, báró Biedermann-utca.



26 év óta fennálló üzletemet a régi helyemről (Vörösczukrasz) féle saját házamba helyeztem át.

Nagy választék a legegyszerűbb fa és ércokoroszoktól a legdiszesebbig.

Szemfedőkben sirkoszorokban óriási választék.

Elvállalok hullaszállítás, vasuton vagy saját gyáskocsimon bárholva jutányos áron.

LEGNAGYOBB-SZŐLŐÜLTVÁNYISKOLA

AZ ÁLLAMI FELÜGYELET MELETT LÉTESÜLT

MILLENNIUM

TELEP

NAGYÖSZ
TORONTAL M.



TERJEDELMÉ 500 NAT. HOLD
MÉSZLET SOK MILLIÓ
ÁRJEGYZÉK INGYEN

MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

Budapest, Váci-körút 66,

által a legkényesebb árak mellett ajánlatosok

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakaszálók, jármű-cséplőgépek, földmunka-gépek, tisztító-rosták, konkolyozók, kocsizó- és aratógépek, széngyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planot Jr. kapálók, szeszkavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes acél-ékek, 2- és 3-vasú ékek és minden egyéb gazdasági gépek.